

**INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEIDSPLAN
2015-2018
GEMEENTEN OMMELANDEN-NOORD**

Februari 2015

Voorwoord

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2015-2018 Ommelanden-Noord voor de komende vier jaar. Dit plan heeft vorm gekregen door samenwerking tussen de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Eemsmond, Loppersum en Ten Boer. Deze gemeenten willen veilige gemeenten zijn, gemeenten waar mensen graag wonen, werken, winkelen en recreëren. Dit Integraal Veiligheidsbeleidsplan levert hieraan een bijdrage. Het zijn ook gemeenten die liggen in een aardbevingsgebied en gemeenten die te maken hebben met een dalend aantal inwoners.

Daarentegen neemt de economische bedrijvigheid de laatste jaren sterk toe, vooral in de Eemshaven en de haven van Delfzijl.

Veiligheid houdt zich niet aan gemeentegrenzen en daarom hebben de gemeenten samen met openbaar ministerie en politie gekozen om de veiligheid in het gebied integraal aan te pakken.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding.....	6
2. Visie	8
2.1. Ambitie	8
2.2. Strategische doelstellingen	8
3. Beleidsintensivering	9
3.1. Jeugd en veiligheid.....	9
Inleiding.....	9
Ambitie Ommelanden-Noord.....	9
Doelen	9
Resultaten	10
3.2. Geweld	10
Inleiding.....	10
Ambitie Ommelanden-Noord.....	10
3.2.1. Huiselijk geweld en kindermishandeling.....	10
Inleiding.....	10
Doelen	11
Resultaten	11
3.2.2. Veilig uitgaan/uitgaansgeweld	11
Inleiding.....	11
Doelen	12
Resultaten	12
3.2.3. Geweld tegen functionarissen met een veilige publieke taak (VPT).....	12
Inleiding.....	12
Doelen	12
Resultaten	12
3.3 Woninginbraken.....	12
Inleiding.....	12
Ambitie Ommelanden-Noord.....	13
Doelen	13
Resultaten	13
3.4 Grootschalige incidenten en evenementen.....	13

Inleiding.....	13
Ambitie Ommelanden Noord.....	13
Doelen	13
Resultaten	13
3.5 Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit	14
Inleiding.....	14
Ambitie Ommelanden Noord.....	14
Doelen	14
Resultaten	14
3.5.2 Aanpak drugs- en cannabisketen	15
Inleiding.....	15
Ambitie Ommelanden Noord.....	15
• Aanpak drugscriminaliteit	15
Doelen	15
Resultaten	15
3.5.3 Mensenhandel.....	15
Inleiding.....	15
Ambitie Ommelanden Noord.....	16
Doelen	16
Resultaten	16
3.6 Veel voorkomende criminaliteit.....	16
Inleiding.....	16
Ambitie Ommelanden Noord.....	16
Doelen	16
Resultaten	16
3.7 Fysieke veiligheid	17
Inleiding.....	17
Ambitie Ommelanden Noord.....	17
Doelen	18
Resultaten	18
3.8 Verkeersveiligheid.....	18
Inleiding.....	18
Ambitie Ommelanden Noord.....	18

	Doelen	18
	Resultaten	18
4	Organisatorische borging	18
5	Communicatie	19
6	Financiën	19

1. Inleiding

Veiligheid is één van de primaire levensbehoeften van onze inwoners. Het is een basisvoorwaarde voor goed wonen, werken en verblijven. De gemeenten voeren regie als het gaat om veiligheid. De gemeenten kunnen dit niet alleen. Samenwerken met buurgemeenten, inwoners, ondernemers en veiligheidspartners is essentieel.

De maatschappij is voortdurend in beweging. De gemeenten staan voor een grote opgave om in deze veranderende wereld invulling te geven aan hun verantwoordelijkheid. Een van de veranderingen die een extra beslag op de gemeenten legt is bijvoorbeeld de transitie jeugdzorg en de gelijktijdige bezuinigingen op rijksniveau voor veel van deze taken. De lokale verzwarende omstandigheid van de problematiek rond aardbevingen vraagt de komende jaren ook veel. Wat betekent dit voor de veiligheidsgevoelens van onze inwoners? Veel is nog onduidelijk. De effecten die de demografische krimp met zich meebrengt zijn nog niet uitgekristalliseerd. Maar dat gemeenten er op moeten anticiperen is helder. In dit kader kunnen ook nog de ontwikkelingen rond de nationale politie en de veiligheidsregio genoemd worden.

Deze ontwikkelingen dwingen de gemeenten om nog meer dan in het verleden de onderlinge samenwerking te zoeken en keuzes te maken op welke manier wij samen met partners het gewenste veiligheidsniveau in ons gebied willen handhaven en verbeteren. Dat is ook het argument waarom de gemeenten binnen Ommelanden-Noord de komende jaren gaan samenwerken. Samenwerken waar het kan, 'couleur locale' waar mogelijk. Het veiligheidsbeleid geeft invulling aan de regiefunctie van de gemeenten met betrekking tot de lokale veiligheid.

De gemeenten hebben regie over het integrale veiligheidsbeleid. Het Kernbeleid Veiligheid van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) beschrijft de regierol van de gemeenten als volgt: het zodanig sturen, interveniëren en in stand houden van allerlei randvoorwaarden dat de diverse betrokkenen partijen op het terrein van veiligheid op een effectieve manier blijven samenwerken en met elkaar een aanvaardbaar niveau van veiligheid en leefbaarheid weten te consolideren. Wij zien dat ook andere gemeenten uit onze provincie voor deze opzet gekozen hebben.

Onder het gemeentelijke veiligheidsterrein vallen een reeks aan veiligheidsonderwerpen variërend van woonoverlast en jeugdcriminaliteit tot verkeersveiligheid. Daarnaast vragen de problematiek rond aardbevingen en de in de gemeenten aanwezige zeehavens en industrie (chemiepark) alle aandacht. Deze gebieden hebben een eigen dynamiek waarbij naast de specifieke aandacht ook alle facetten van het integraal veiligheidsbeleid een rol spelen.

Integraal betekent 'allesomvattend' en 'samenhangend'. Alle bovengenoemde veranderingen hebben direct of indirect effect op het thema veiligheid op lokaal niveau.

In dit integraal veiligheidsbeleidsplan zijn de veiligheidsthema's benoemd waarop de gemeenten binnen Ommelanden-Noord de komende vier jaren gaan samenwerken. Wij sluiten aan bij de prioriteiten zoals gesteld in het Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2015-2018 Noord-Nederland, te weten:

	Jeugd en veiligheid
	Geweld
	Woninginbraken
	Grootschalige incidenten en evenementen
	Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Daarnaast kiezen we in dit integraal veiligheidsplan voor drie lokale prioriteiten, te weten:

	Veel voorkomende criminaliteit
	Fysieke veiligheid
	Verkeersveiligheid

In dit integraal veiligheidsbeleidsplan vindt u de onderwerpen op kleur terug.

Dit integraal veiligheidsbeleidsplan is richtinggevend voor beleid en uitvoering op het terrein van de openbare orde en veiligheid. Omdat veiligheid vooral een kwestie is van handelen, van (samen)doen is dit plan doelbewust kort. Onze focus ligt daarmee op 'doen'.

Het integraal veiligheidsbeleidsplan dient als basis voor veiligheidscoalities en werkafspraken tussen de (veiligheids)partners. Het beschrijft de activiteiten die moeten bijdragen aan het bereiken van onze gezamenlijke visie. Bij de totstandkoming van dit plan zijn verschillende bronnen gebruikt zoals beleidsdocumenten, gegevensregistraties van partners en gesprekken met interne- en externe partners.

2. Visie

Een veilige leefomgeving is een kernwaarde voor onze inwoners. Het gaat daarbij om veiligheidsbeleving, leefbaarheid en fysieke veiligheid. Het bereiken en in standhouden van een veilige leefomgeving kan niet zonder burgers, instellingen, bedrijven en lokale en bovenlokale partners in veiligheid. Het uitgangspunt is dat gezamenlijke inzet meerwaarde heeft boven individuele inzet en dat de gemeenten regievoerder zijn op deze gezamenlijke inzet.

2.1. Ambitie

Onder regie van actieve, lokale bestuurders wordt op een systematische en samenhangende manier gewerkt aan behoud van de goede punten en aan verbetering van aspecten welke van invloed zijn op de beleving van onveiligheid. De gemeenten zorgen daarom voor een betere onderlinge organisatorische en beleidsmatige afstemming tussen ketenpartners, zowel intern binnen de gemeenten als tussen de gemeenten, politie, openbaar ministerie, veiligheidsregio en andere partners. De gemeenten vervullen de rol van initiator en regisseur van het veiligheidsbeleid. De burger wordt waar mogelijk betrokken bij het uitvoeren van het veiligheidsbeleid (participatiemaatschappij). De ambitie is een klimaat te creëren waarin burgers onderlinge problemen zoveel mogelijk samen oplossen, verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen gedrag en ook anderen durven aan te spreken op hun gedrag.

2.2. Strategische doelstellingen

- Handhaving en terugdringen van de feitelijke aantastingen van de veiligheid. In de aanpak van de onveiligheid zal daarbij een verschuiving plaatsvinden van gedogen naar handhaven en van bestrijden en herstellen naar preventie;
- Het verkleinen van veiligheidsrisico's. Hoe hoger de kans op een inbreuk van veiligheid, hoe hoger de feitelijke aantasting van de veiligheid zal zijn. Daarom moet door middel van proactieve en preventieve maatregelen worden gestreefd naar het omlaag brengen van de slachtofferkans;
- Het verminderen van gevoelens van onveiligheid onder de burgers. De subjectieve veiligheid, dat wil zeggen de beleving van onveiligheid, beïnvloedt het welbevinden van de burger het meest. Zowel op het gebied van de sociale veiligheid als op het gebied van de fysieke veiligheid dient het subjectieve aspect aandacht te krijgen;
- Het vergroten van de sociale cohesie. Dat wil zeggen het vergroten van de mate waarin mensen in gedrag en beleving uitdrukking geven aan hun betrokkenheid bij maatschappelijke verbanden in hun persoonlijke leven, als burger in de maatschappij en als lid van de samenleving.

3. Beleidsintensivering

In dit hoofdstuk worden de prioriteiten van het beleid benoemd en wordt de aanpak op hoofdlijnen beschreven.

3.1. Jeugd en veiligheid

Inleiding

Met het grootste deel van de jongeren in Ommelanden-Noord gaat het goed. We hebben wel zorgen over de relatief kleine groep jongeren waarmee het niet goed gaat. Armoede, afkomst gecombineerd met onderwijsachterstand, weinig perspectief op werk naast eventueel alcohol- en middelengebruik vergroten de kans dat deze kwetsbare groep jongeren in de criminaliteit komt.

Het komt voor dat jongeren in wisselende samenstellingen strafbare feiten plegen en regelmatig actief zijn in een breed spectrum van overlast gevende en/of criminele activiteiten. Een groepsgerichte aanpak alleen is hierdoor niet effectief, maar er is een combinatie met probleem- en dadergerichte benadering nodig.

Een nieuwe zorgwekkende situatie is radicalisering onder jongeren. Houding, denken en gedrag van jongeren kunnen doorslaan in een bereidheid om de samenleving schade toe te brengen.

Verder nemen ook de ontwikkelingen op internet een hoge vlucht. Jongeren groeien op in een tijd waarin het internet onderdeel is in hun ontwikkeling. Internet is een mooi medium met ongekende mogelijkheden maar brengt ook risico's met zich mee. Grooming, identiteitscriminaliteit en pesten via social media zijn daarvan slechts enkele voorbeelden.

Een veilige school is voor scholieren/jongeren van groot belang. Het is een plek waar ze niet alleen kennis opdoen, maar waar zij zich ook ontwikkelen tot mondige en verantwoordelijke burgers van onze samenleving, en tot individuen met realiteitsbesef en zelfvertrouwen.

Een belangrijke verandering ten aanzien van het jeugdbeleid is de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet sinds 1 januari 2015. Met de invoering van deze Jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdhulp en aanpak kindermishandeling. De gemeente moet er voor zorgen dat er waar nodig passende hulp wordt geboden. Hieronder vallen preventieve jeugdhulp, de huidige provinciale jeugdzorg, de hulpverlening voor verstandelijk gehandicapten, de jeugd-geestelijke gezondheidszorg, de jeugdreclassering, de jeugdbescherming en de gesloten jeugdzorg.

De nieuwe Drank- en Horecawet (DHW) raakt verschillende beleidsterreinen, namelijk gezondheidsbeleid, horecabeleid, openbare orde en veiligheid en de handhaving. Om op een goede manier invulling te geven aan de doelen van de nieuwe wet is een integrale benadering vanuit deze beleidsvelden noodzakelijk. De uitvoering van de handhaving van deze wet ligt bij de werkorganisatie DEAL.

Ambitie Ommelanden-Noord

Kinderen moeten veilig op kunnen groeien. Iedere betrokkene (van ouder tot professional) neemt daarvoor verantwoordelijkheid vanuit zijn/haar rol. Door een gezamenlijke preventieve aanpak wordt voorkomen dat jongeren ernstige overlast ondervinden of veroorzaken en doorgroeien naar een criminele carrière. Daar waar al sprake is van ernstige overlast en/of criminaliteit, wordt dit door een sluitende ketenaanpak effectief aangepakt.

Door een preventieve aanpak op het gebied van veilig internetgebruik zijn jongeren en hun ouders zich bewust van de risico's van internetgebruik en daardoor weerbaar. Door uitvoering te geven aan de Drank- en Horecawet (DHW) worden zowel ouders en jeugdigen bewust van de negatieve gevolgen van vroegtijdig alcoholgebruik. Het effect is dat het gebruik door jeugdigen voor de 18 jarige leeftijd is verminderd.

Doelen

- Voorkomen (en verminderen) van het ontstaan van problematische jeugd en problematische jeugdgroepen;
- Bewustwording internetgebruik onder jongeren door welzijnsinstellingen en scholen;

- Overmatig alcohol- en middelengebruik van jongeren terugdringen;
- Voorkomen van radicaliserende jongeren.

Resultaten

- Duidelijke regie door gemeente op beleidsterrein;
- Geen problematische jeugdgroepen;
- Vermindering overlast gevende/ criminele jongeren;
- Vergroting weerbaarheid jongeren;
- Vermindering schooluitval;
- Voorkomen radicalisering onder jongeren;
- Verminderen alcoholgebruik voor de 18-jarige leeftijd.

3.2. Geweld

Inleiding

Onder geweld verstaan we uitgaansgeweld, geweld tegen werknemers met een publieke taak (VPT), huiselijk geweld, eerge relateerd geweld, homofoob geweld, kindermishandeling, overvallen en straatroven. Geweld heeft een grote impact op slachtoffers en hun omgeving. Geweld is een groot maatschappelijk probleem en komt in de gemeenten binnen Ommelanden-Noord nog steeds te veel voor in buurten, wijken, uitgaansgelegenheden en in thuissituaties. Veel gewelddelicten worden gepleegd onder invloed van (meerdere) genotmiddelen. Middelengebruik speelt een rol bij uitgaansgeweld, maar ook bij huiselijk geweld.

Ambitie Ommelanden-Noord

Geweld accepteren we niet. De aanpak van Ommelanden-Noord richt zich op het realiseren van een daling van het aantal geweldsmisdrijven en op het vergroten van de pakkans van daders. Als basis voor een effectieve integrale aanpak hebben we een gezamenlijk beeld van aantallen, probleemgebieden, oorzaken en effect van maatregelen.

3.2.1. Huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Het kan dan gaan om (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. Er is meestal sprake van een machtsverschil; het slachtoffer is afhankelijk van de dader. Huiselijk geweld vormt een ernstig maatschappelijk probleem. Het komt op zeer grote schaal voor in alle sociale lagen van de bevolking.

Huiselijk geweld heeft vele verschijningsvormen. Het gaat vaak om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld. De bekendste daarvan zijn kindermishandeling en partnergeweld.

De aanpak van kindermishandeling is sinds de Transitie Jeugdzorg (1 januari 2015) een verantwoordelijkheid voor de gemeente. In de 'Regiovisie Huiselijk Geweld', die in Noord-Nederland is opgesteld, wordt richting gegeven aan de geïntegreerde aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Kernpunten zijn: borgen van veiligheid, een geïntegreerde aanpak (1 gezin, 1 plan, 1 regisseur), een goede risico-taxatie, lokaal waar het kan en regionaal waar het moet. Met de regiovisie kunnen we onze huidige aanpak verbeteren in samenwerking, niet alleen met hulporganisaties, maar vooral met politie en Openbaar Ministerie.

De aanpak van huiselijk geweld staat nog maar een aantal jaren op de gemeentelijke en landelijke beleidsagenda. Een samenhangende aanpak met politie en hulpverleningsorganisaties heeft vooral een impuls gekregen in 2009 met de inwerkingtreding van de Wet tijdelijk huisverbod en recent in 2013 met de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Een huisverbod is een bestuursrechtelijke

maatregel waarbij de burgemeester kan ingrijpen in een dreigende situatie ook zonder dat er (al) een strafbaar feit is gepleegd. Er wordt direct hulpverlening voor alle betrokken partijen ingezet, ook voor kinderen die daarvan getuige zijn geweest. De Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verplicht beroepskrachten in de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie om met een meldcode te werken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring.

In 2014 hebben alle centrumgemeenten de opdracht gekregen om een regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling te ontwikkelen en een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) te realiseren. Het AMHK is een samenvoeging van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk geweld (SHG). Per 1 januari 2015 is het AMHK verder gegaan onder de naam Veilig Thuis. Dit is de centrale plek waar alle meldingen samenkomen en waar vanuit intensief samengewerkt wordt met het Veiligheidshuis en het lokale veld en gemeenten. Veilig Thuis is werkzaam voor de hele provincie Groningen en heeft de volgende (wettelijke) taken:

- Geven van advies;
- Aannemen van alle (politie)meldingen;
- Doen van onderzoek;
- Inschakelen van passende hulpverlening.

Ons beleid is erop gericht om huiselijk geweld en kindermishandeling zoveel mogelijk in een vroeg stadium te signaleren en te bevorderen dat situaties in een eerder stadium worden gemeld bij hulpverleningsinstanties. Bij de aanpak is onze inzet: lokaal waar het kan, regionaal waar het moet. Hulpverlening zal zoveel mogelijk dichtbij het gezinssysteem worden georganiseerd, op lokaal niveau via inzet van de sociale teams. Ook streven we naar een optimale samenwerking en afstemming met het gedwongen kader¹ in het Veiligheidshuis Groningen. Bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling zijn dus meerdere partijen betrokken: Veilig Thuis, de sociale teams, hulpverleningsorganisaties, Veiligheidshuis Groningen, de nationale politie en het Openbaar Ministerie (OM).

Doelen

- Beëindigen van geweld in afhankelijkheidsrelaties;
- Bevorderen van een veilige thuissituatie;
- Bieden van veiligheid voor slachtoffers van huiselijk geweld.

Resultaten

- Een betere signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Verbeteren van de hulpverlening en het direct bieden van veiligheid voor slachtoffers van huiselijk geweld.

3.2.2. Veilig uitgaan/uitgaansgeweld

Inleiding

Ommelanden-Noord kent een klein aantal uitgaansgelegenheden met gevarieerd horeca- en evenementenaanbod. De gemeenten hebben als uitgangspunt dat ze mee willen werken aan initiatieven vanuit de horeca en daarvoor ruimte willen bieden. Ook staan zij open voor initiatieven die door burgers genomen worden op het gebied van evenementen. Desondanks (weliswaar beperkt) levert dit belasting voor de omgeving op in de vorm van vechtpartijen, openbare dronkenschap, agressief gedrag, vandalisme en verkeersoverlast. Uitgaansgeweld wordt als een probleem ervaren. Het heeft een grote impact op het slachtoffer en op de bezoekers van de uitgaansgelegenheid. Uitgaansgeweld wordt vaak gepleegd onder invloed van (meerdere) genotmiddelen. Handhaving van de Drank- en Horecawet is gewenst, met name op

¹ In het gedwongen kader krijgt de betrokkene bindende maatregelen opgelegd door overheidsinstanties.

de verkoop van alcoholhoudende drank aan jongeren beneden de 18 jaar en het bezit van alcoholhoudende drank door jongeren beneden de 18 jaar in de openbare ruimte. Het toezicht en de handhaving is voor DEAL-gemeenten belegd bij de werkorganisatie DEAL en Ten Boer heeft dit belegd bij de gemeente Groningen.

Doelen

- Verbetering van de objectieve en subjectieve veiligheid de uitgaansgebieden.

Resultaten

- Afname uitgaansgeweld.

3.2.3. Geweld tegen functionarissen met een veilige publieke taak (VPT)

Inleiding

Functionarissen met een publieke taak krijgen met regelmaat te maken met agressie en geweld tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden. Agressie en geweld kunnen niet alleen grote persoonlijke gevolgen hebben voor de functionarissen, maar ook de goede uitoefening van de taak kan in het gedrang komen. Uit de monitor Agressie en Geweld Openbaar Bestuur (2012) blijkt dat beslissingen van politieke ambtsdragers en van overheidsmedewerkers beïnvloed kunnen worden door agressie en geweld.

Het komt ook steeds vaker voor dat functionarissen privé en via social media worden belaagd vanwege hun werk. Jongeren blijken relatief vaak daders en omstanders van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. Vaak onder druk van de groep of tijdens het uitgaan met een slok op. Dit is onacceptabel.

Het Programma Veilige Publieke Taak (VPT) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is opgericht om een bijdrage te leveren aan het verminderen van het aantal incidenten tegen mensen die werkzaam zijn in de publieke sector of werkzaamheden verrichten in opdracht van een overheidsinstantie.

Binnen Ommelanden-Noord zal hernieuwd aandacht gevraagd worden voor het bestaan van de VPT-aanpak. Blijvende aandacht voor de aanpak van agressie en geweld tegen medewerkers met een publieke functie is nodig.

Doelen

- Het verminderen van geweld tegen werknemers met een publieke taak;
- Het stimuleren van aangifte.

Resultaten

- Werkgevers en werknemers met een publieke taak beter voorbereiden in het omgaan met geweld/agressie en de gevolgen daarvan.

3.3 Woninginbraken

Inleiding

Woninginbraken komen in ons gebied niet in grote aantallen voor maar elke inbraak is er een teveel. Woninginbraken hebben een enorme impact op slachtoffers en hierdoor wordt het veiligheidsgevoel van burgers fundamenteel aangetast. Het is daarom van groot belang om samen met de burgers en betrokken partners (politie, woningcorporaties, Veiligheidshuis, Openbaar Ministerie) zoveel mogelijk preventieve en repressieve maatregelen te treffen om woninginbraken tegen te gaan. De aanpak van woninginbraken

heeft vanaf 2014 landelijk en regionaal hoge prioriteit gekregen. Gemeentelijk zetten we in met gezamenlijke aanpakken zoals het donkere dagen offensief en de inzet van burgernet.

Ambitie Ommelanden-Noord

Onze inzet is er op gericht om via zowel preventieve als repressieve acties een vermindering van woninginbraken te realiseren. Als basis voor een effectieve integrale aanpak hebben we een gezamenlijk beeld van aantallen, probleemgebieden, oorzaken en effecten van maatregelen.

Doelen

- Verminderen van het aantal woninginbraken;
- Vergroten van de pakkans.

Resultaten

- Aantal woninginbraken is in 2018 gezakt met 20% ten opzichte van 2014;
- Opgeloste woninginbraken is gestegen met 5 %.

3.4 Grootschalige incidenten en evenementen

Inleiding

Ommelanden Noord is een gebied waar veel initiatief wordt genomen op het gebied van evenementen en andere activiteiten gericht op de levendigheid van dit gebied. Het gaat om grote evenementen als Delfsail, Sunsation, Horecaweekend Appingedam, Roakeldais, Feest- en Lichtweek Ten Boer maar ook om tal van kleinschalige activiteiten. Voor de leefbaarheid en economische vitaliteit van Ommelanden-Noord vinden gemeenten het belangrijk om veel ruimte aan horeca en andere organisaties te geven om activiteiten en evenementen te organiseren. Iedereen heeft belang bij een veilig verloop van evenementen en overlast dient zoveel mogelijk beperkt te worden. Van belang is dat er op een effectieve manier samengewerkt wordt door gemeenten, de politie, WO-DEAL en initiatiefnemers.

Ambitie Ommelanden Noord

De gemeenten binnen Ommelanden-Noord stellen een gezamenlijk evenementenbeleid op. Naast het opstellen van actueel evenementenbeleid voor onze gemeenten is het essentieel dat door de partners effectief wordt samengewerkt. Onze gezamenlijke inzet is gericht op een goede voorbereiding van risicovolle en grootschalige evenementen. Een goede afstemming met politie en hulpdiensten over capaciteit en planning is belangrijk.

Doelen

- Opstellen nieuw evenementenbeleid;
- Deregulering;
- Spreiding van evenementen en afstemming binnen gebied met politie en hulpdiensten;
- Veilige evenementen.

Resultaten

- Meerjarige vergunningen;
- Evenementenkalender Ommelanden Noord;
- Heldere en eenduidige kaders en beleid.

3.5 Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Inleiding

Georganiseerde of ondermijnende criminaliteit zorgt naast onveiligheid en overlast bij de bevolking ook voor een ondermijning van de samenleving. Criminele groeperingen maken gebruik van dezelfde economische en juridische infrastructuur die ook de legale economie faciliteert en daardoor ontstaat verwevenheid tussen de onder- en bovenwereld. Verder kan deze vorm van criminaliteit zich ook manifesteren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld en de verwerving van machtsposities. Er is vaak sprake van beroepscriminelen en facilitators die een (sleutel)rol spelen in samenwerkingsverbanden en netwerken die in toenemende mate fluïde van karakter zijn. Zij zijn niet zelden actief op verschillende criminele markten. Strikt onderscheid tussen criminele thema's is daarom niet te maken. Binnen de geïntegreerde aanpak van ondermijnende criminaliteit ligt het accent op de regionaal bepaalde prioriteiten en op de in het Nationaal Dreigingsbeeld gesignaleerde dreigingen, te weten drugscriminaliteit (drugshandel en hennepsteelt), witwassen/vastgoed, mensenhandel, fraude, milieucriminaliteit en motorbendes (OMG's).

Deze misdaadvorm kan niet effectief aangepakt worden door alleen een strafrechtelijke aanpak door politie en justitie. In sommige gevallen beschikt een gemeente over andere meer bestuurlijke middelen om de criminele activiteiten tegen te gaan. Een effectieve aanpak vereist daarom een georganiseerde overheid (politie, OM, gemeente, Belastingdienst) die alles inzetten om de georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit tegen te werken. Gezamenlijk moet worden bepaald hoe strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en fiscale interventies ingezet kunnen worden.

Ambitie Ommelanden Noord

De gemeenten van Ommelanden Noord zullen zich in navolging van de regionale afspraken voornamelijk richten op:

- Signalen uit het nationaal dreigingsbeeld: aanpak drugscriminaliteit, witwassen/vastgoed, mensenhandel- en smokkel, fraude en milieucriminaliteit. Op deze terreinen wordt zowel landelijk als regionaal geïnvesteerd;
- Regionaal bepaalde prioriteiten: aanpak OMG;
- Integrale aanpak van de bovenkant van de HIC (georganiseerde vermogenscriminaliteit/zware overvallen).

Doelen

- Optimaliseren van de integrale aanpak;
- Voorkomen dat de ondermijnende en georganiseerde misdaad misbruik maakt van gemeentelijke dienstverlening.

Resultaten

- In de periode 2015 – 2018 zijn in Ommelanden Noord in RIEC-verband minimaal vijf onderzoeken uitgevoerd naar criminele samenwerkingsverbanden.

3.5.2 Aanpak drugs- en cannabisketen

Inleiding

De illegale drugshandel is een wereld waarin grotere criminele organisaties acteren, veel geld omgaat en geweld eerder regel dan uitzondering is. Handel in harddrugs en hennep vanuit panden en woningen tast het woon- en leefklimaat van omwonenden aan. Daarnaast leveren hennepkwekerijen vaak gevaarlijke situaties op voor de omgeving.

In de aanpak van deze handel en de ermee gepaard gaande overlast werken gemeente en politie nauw samen. De bestuursrechtelijke aanpak ten aanzien van panden en woningen kan worden vastgelegd in beleid. Wij gaan onderzoeken of nieuw beleid noodzakelijk is om tot resultaten te komen.

Ambitie Ommelanden Noord

- Aanpak drugscriminaliteit

Doelen

- Hennepsteelt en de handel in hard- en softdrugs ontmoedigen door het opstellen van drugsbeleid;
- Toewerken naar een betere en effectievere informatie-uitwisseling en het opzetten van een ketenaanpak tussen gemeente, politie, justitie, belastingdienst, woningbouwcorporaties en zorgpartners om zo zicht te krijgen op de organisaties die achter de geconstateerde handel en kwekerijen zitten en deze aan te kunnen pakken.

Resultaten

- Tussen 2015 en 2018 moeten een duidelijke afname te registreren zijn van het aantal panden in Ommelanden Noord waarin illegale hennepkwekerijen of handelshoeveelheden hard- en/of softdrugs zijn aangetroffen.

3.5.3 Mensenhandel

Inleiding

Mensenhandel betreft een vorm van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit waarbij mensen veelal met list en bedrog worden "verleid" arbeid te verrichten binnen bepaalde economische branches, waarbij zij geen sturing kunnen uitoefenen op hun eigen werk- en leefsituatie. Deze vorm van georganiseerde criminaliteit komt ook in Ommelanden Noord voor binnen de prostitutiebranche, de horeca, de bouwsector en in andere branches. Het haven- en industriegebied vormen met name een risico voor dit soort strafbare feiten.

De in 2010 geïntroduceerde ketenaanpak mensenhandel werpt inmiddels z'n vruchten af. De ketensamenwerking vindt plaats tussen o.a. alle gemeente in de provincie, politie, vreemdelingenpolitie, Openbaar Ministerie, hulp- en zorginstellingen, Belastingdienst, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Kamer van Koophandel. Onder regie van een ketenregisseur worden signalen van mensenhandel in dit brede verband gedeeld en er worden afspraken gemaakt over te plegen interventies en een persoonsgericht aanbod van hulpverlening aan het slachtoffer.

Jaarlijks worden op provinciaal niveau 80-120 signalen mensenhandel bij de ketenregisseur gemeld. Het betreffen vaak situaties die anders aan de aandacht van de individuele organisaties waren ontsnapt en die alleen door samenwerking en informatie-uitwisseling goed in beeld kunnen worden gebracht. Gemiddeld is er provinciaal jaarlijks sprake van 8 bovengemiddeld complexe situaties van mensenhandel, waarvoor een uitvoerige integrale aanpak (bestuurlijk, strafrechtelijk, financieel en zorg) wordt georganiseerd.

Mensenhandel is een gemeentegrensoverschrijdend probleem. Daarom wordt inmiddels gewerkt aan een eenduidige aanpak van het probleem op niveau Noord-Nederland.

Ambitie Ommelanden Noord

- Een bijdrage leveren aan de provinciale ketenaanpak mensenhandel.

Doelen

- Het inzetten van bestuursrechtelijke instrumenten in het kader van de integrale aanpak (= ketenaanpak). Daartoe is vereist dat signalen van mensenhandel vroegtijdig opgepakt worden en adequate interventies zo spoedig mogelijk worden ingezet;
- Het voorkomen van mensenhandel door een onaantrekkelijk “afzetgebied” voor daders van mensenhandel te zijn.

Resultaten

- De omvang van het probleem mensenhandel is niet aan te geven (zie boven), een concreet te bereiken resultaat derhalve ook niet.

3.6 Veel voorkomende criminaliteit

Inleiding

Veel voorkomende criminaliteit is een verzamelnaam voor veel voorkomend strafbaar gedrag, dat vooral door de frequentie waarmee het voorkomt hinderlijk is of onveiligheidsgevoelens van burgers bevordert. Het gaat dan vooral om geweld, diefstal en vernielingen. De meest voorkomende soorten binnen Ommelanden Noord zijn inbraak, fietsendiefstal, vernielingen, vandalisme, mishandeling en bedreiging. Hoewel deze delicten in onze gemeenten niet in grote aantallen voorkomen (objectief) kunnen ze wel degelijk grote gevolgen hebben voor de slachtoffers. Ook heeft het invloed op het veiligheidsgevoel van onze inwoners(subjectief). Door meer in te zetten op preventie, een wijkgerichtere aanpak, het meer betrekken van de veiligheidspartners bij de aanpak en vanzelfsprekend onze inwoners willen wij de komende jaren het aantal delicten ten opzichte van 2014 verminderen.

Ambitie Ommelanden Noord

- Met lokale partners constant inzetten op deze veel voorkomende criminaliteit.

Doelen

- Monitoren en benoemen hotspots;
- Gerichte probleem- wijkaanpak.

Resultaten

- Verminderen aantal delicten volgens politiecijfers;
- Heldere en eenduidige kaders en beleid.

3.7 Fysieke veiligheid

Inleiding

Het fysieke veiligheidsbeleid richt zich op factoren die aanleiding kunnen geven tot het ontstaan van branden, rampen en/of zware ongevallen. Fysieke veiligheid betreft de dreiging die uitgaat van 'zaken' die samenhangen met de ontwikkeling, de staat en het gebruik van grond/water/lucht, gebouwen, transportwegen (weg, rail, water, lucht en buisleiding), vervoermiddelen, technische hulpmiddelen, energiebronnen en chemische stoffen en die mogelijk gevaar opleveren voor mens en dier. Bij het fysieke veiligheidsbeleid gaat het erom die dreiging en het gevaar zoveel mogelijk te beperken. En in het geval er zich een calamiteit voordoet goed voorbereid te zijn voor de bestrijding daarvan, de gevolgen zo klein mogelijk te houden en te zorgen voor een adequate opvang van mensen en dieren. De Veiligheidsregio Groningen speelt een centrale rol in het voorkomen en bestrijden van dit soort risicofactoren.

Binnen de fysieke veiligheid krijgt het thema externe veiligheid speciale aandacht. Extern veiligheidsbeleid richt zich specifiek op het reduceren van risico's die voor de omgeving ontstaan bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, LPG en munitie over weg, water en spoor en door buisleidingen. Het fysieke veiligheidsniveau van Ommelanden Noord is sterk gebaseerd op de aan- of afwezigheid van risico's (risicoprofiel) én de mate waarin deze risico's beheersbaar zijn gemaakt door het treffen van maatregelen (risicobeheersing).

De aanwezigheid van zeehavens en de (chemische) industrie in de gemeenten Eemsmond en Delfzijl vergroten het risicoprofiel. De Risicokaart biedt inzicht in de aanwezigheid van risicovolle inrichtingen in deze gemeenten. De Risicokaart laat zien dat binnen de gemeente-grenzen diverse risicovolle inrichtingen aanwezig, zoals tankstations, BRZO-bedrijven, de opslag van gevaarlijke stoffen opslagtanks bij diverse bedrijven. Verder loopt er een buis-leiding langs de gemeente en is de N33 een route voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarnaast worden gevaarlijke stoffen vervoerd over de spoorverbinding Groningen – Delfzijl. Onze gemeenten worden geconfronteerd met aardbevingen. Wat de effecten hiervan zijn voor de aanwezigheid van zeehavens en (chemische) industrie is niet bekend. Onderzoek zal dit moeten uitwijzen.

Risicobeheersing Ommelanden Noord

Voldoende kennis van en inzicht in de potentiële gevaren is een eerste stap. Om de geconstateerde risico's te kunnen beheersen is het van belang dat de rampenbestrijdings-organisatie op orde is en dat de mate van zelfredzaamheid van inwoners op peil is. De mate van risicobeheersing kan worden bepaald aan de hand van gemeentelijke extern veiligheidsbeleid. De laatste jaren is veel geïnvesteerd in de inrichting van de Veiligheidsregio en de verdere implementatie van de beleidsplannen. Ook is op alle niveaus meerdere malen geoefend. Dat blijven we de komende jaren ook doen.

Aardbevingen

De gemeenten van Ommelanden-Noord zijn de laatste jaren veelvuldig getroffen door aardbevingen. Naast de lokale overheid zijn ook de landelijke overheid en de NAM intensief betrokken. Wat de effecten zijn op het woon- en leefklimaat voor de inwoners van dit gebied is in dit stadium onduidelijk. De nog uit te voeren onderzoeken moeten kritisch en nauwlettend door ons gevolgd worden. Voor wat betreft de hulpverlening wordt intensief samengewerkt met de Veiligheidsregio (VR) Groningen. De VR is voorbereid op aardbevingen, ontwikkelt en actualiseert scenario's van aardbevingen. Ook is aandacht voor de wijze van hulpverlening en worden inwoners voorbereid op een mogelijke ramp. De mogelijke gevolgen voor het gaswinningsbesluit op zowel bestaande als op nieuwbouw gaan wij monitoren en beoordelen.

Ambitie Ommelanden Noord

- Wij dragen bij aan een veilige samenleving voor onze inwoners door het zoveel mogelijk voorkomen van branden, rampen- en crisissituaties en het beperken en bestrijden van de effecten daarvan.

Doelen

- Het aangaan van duurzame samenwerkingsrelaties met burgers en bedrijven;
- Het aansturen op het actueel houden van risicoprofielen.
- Voorbereiden op zwaardere aardbevingen.

Resultaten

- Goed zicht op potentieel gevaarlijke situaties zowel voor de burger als voor bestuurders;
- Voorbereid zijn op rampensituaties.

3.8 Verkeersveiligheid

Inleiding

Hard rijden binnen en buiten de bebouwde kom is een veel voorkomende klacht die bij gemeenten binnenkomt. Door snelheid te monitoren, een herinrichting van de omgeving (bijvoorbeeld fysieke maatregelen om en nabij scholen) en weggebruikers attenderen op hun gedrag moet de snelheid om laag gebracht worden. Binnen Ommelanden Noord zijn veel tweebaanswegen (meerdere provinciale wegen) die vanwege de snelheidslimiet van 80 km/u en het regelmatig voorkomen van langzaam rijdend verkeer tot soms onverantwoorde inhaalmanoeuvres leiden. De gemeenten pakken in samenwerking met provincie Groningen infrastructurele knelpunten aan die moeten bijdragen aan een hogere verkeersveiligheid. Maar ook de bewustwording van de verkeersdeelnemer zelf moet vergroot worden. Dit kan onder andere door het inzetten van verkeerseducatie op scholen. Voor zover noodzakelijk zal de schoolomgeving verkeersveiliger gemaakt worden. Voor het waarborgen van verkeersveiligheid rondom grotere evenementen wordt gebruik gemaakt van verkeerscirculatieplannen en calamiteitenroutes die in samenwerking met de politie en de brandweer opgesteld worden. Overige knelpunten worden in samenwerking met de veiligheidspartners aangepakt.

Ambitie Ommelanden Noord

- Het continue verbeteren van de verkeersveiligheid en verhoging van het veiligheidsgevoel.

Doelen

- Door goede infrastructuur en preventie/handhaving aantal verkeersslachtoffers laten afnemen.

Resultaten

- Minder verkeersslachtoffers;
- Verminderen snelheidsovertredingen binnen de bebouwde kom;
- Uitvoering convenant 'Duurzaam Veilig' en convenant 'Veilige School'.

4 Organisatorische borging

Om effectief te kunnen sturen moet er een duidelijk toekomstbeeld zijn met gedeelde ambities en koers. In de hoofdstukken hierboven is dat weergegeven. Veiligheid vraagt om een samenhangende aanpak, gericht op bepaalde doelgroepen en/of thema's, de individuele gemeenten en regionale samenwerking op verschillende onderdelen. Hierbij zijn een goede informatiepositie en informatievoorziening essentieel voor een gezamenlijk probleem- of risicoanalyse. Vanwege de complexiteit en noodzakelijke integriteit moeten

kennis, ervaring en affiniteit gebundeld en gewaarborgd zijn. Hieronder staat kort de organisatie en borging weergegeven. De lokale aanpak staat centraal met nieuwe doelen om in de veranderende omgeving aan lokaal integraal veiligheidsbeleid richting te geven.

De IVB-ambtenaren van de 5 gemeenten hebben gezamenlijk met de politie en het openbaar ministerie een maandelijks overleg waarin de vijf prioriteiten besproken worden evenals de andere IVB-thema's van het kernbeleid Veiligheid van de VNG indien dat van toepassing is. Daarnaast worden de gebiedsthema's in de lokale driehoek met de burgemeesters, de officier van justitie en de politiechef geagendeerd. De informatie wordt 4 maal per jaar verzameld via de bestuurlijke rapportage en verrijkt met informatie van openbaar ministerie en gemeenten. Hieruit ontstaat een gezamenlijk beeld voor de gemeenten, politie en openbaar ministerie. Geconstateerde problemen wordt projectmatig opgepakt.

5 Communicatie

Op 6 maart 2015 is een bijeenkomst georganiseerd waarbij veiligheidspartners zijn uitgenodigd en de thema's zijn besproken. Partners hebben hun bijdrage geleverd en input gegeven aan dit veiligheidsplan 2015-2018 en aan de uitvoeringsplannen. 2-jaarlijks worden er uitvoeringsplannen gemaakt en ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraad.

6 Financiën

Er worden geen nieuwe middelen gevraagd voor de inzet op de thema's. Afhankelijk van de prioriteiten kan er geschoven worden met formatieve inzet en subsidievoorwaarden.